

Kako dober je moj portfelj

Matjaž Nidorfer

16.07.2014 07:00

Ocena portfelja

Opis portfelja: Sem 47-letni podjetnik. Ker mi gre kar dobro, mi vsak mesec ostane precej zaslužka. S poslom sem zadovoljen, zato ga ne nameravam širiti. Hišo, avto in vse drugo imam urejeno, tako da kakšnih posebnih naložb vsaj v prihodnjih petih letih ne načrtujem. Otroci so prav tako že samostojni s svojimi službami. K meni prihajajo različni finančni svetovalci, ki mi ponujajo gradove v oblakih in donose, v katere sam ne verjamem, saj se mi zdijo skoraj nemogoči. Zanima me mnenje vaših svetovalcev. Imam privarčevanih 120 tisočakov, ki bi jih rad vložil tako, da bi mi dolgoročno zagotavljali od osem- do desetodstotne letne donose. Kaj mi svetujete?

Pozor pred velikimi obljubami!

Ocena portfelja oziroma nasveti so lahko na podlagi kratkega opisa le bolj splošni. Manjka predvsem opredelitev vašega naložbenega profila, torej koliko tveganja ste pripravljeni sprejeti, in naložbene strategije v povezavi s finančnimi cilji.

Na slovenskem trgu imamo veliko anomalij, na katere sam opozarjam že vrsto let. Od tega, da ne poznamo poklica in poslanstva osebnih finančnih svetovalcev, do nizke stopnje finančne pismenosti večine. Zato ni odveč še enkrat opozoriti na nevarnosti sodelovanja s svetovalci, ki pogosto zamenjujejo delodajalca, nimajo sprejetega etičnega kodeksa in vedno znova prihajajo s ponudbami novih, »vročih« produktov ter stranke prepričujejo o pretrganju že sklenjenih brez konkretnih analiz in izračunov - naj gre za zavarovanja, varčevalne načrte ali druge naložbe. Vse to je posledica nizke stopnje finančne pismenosti, ki ponuja idealno okolje za prevare, finančne piramide, zavajanje in goljufije. Mednje sodijo tudi obljube o povprečnih dolgoročnih donosih, višjih od recimo 12-odstotkov na leto.

Kam z denarjem

Pri vlaganju vedno obstaja možnost, da z naložbo ne dosežemo pričakovanega donosa, čemur rečemo naložbeno tveganje. To se lahko zgodi zaradi vrste dejavnikov, kot so tveganje spremembe tečajev vrednostnih papirjev, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje spremembe davčnih predpisov, pogojev poslovanja posameznih izdajateljev in pogojev delovanja trga. Na večino tveganj žal ne moremo vplivati, zato jih lahko le minimiziramo z izdelavo ustreznega naložbenega načrta. Za pripravo naložbenega načrta razpršitve premoženja je najprej treba poznati glavne značilnosti različnih naložbenih razredov. Poleg tega je dobro poznati

tudi pet temeljnih pravil vlaganja (izogibaj se naložbam, ki jih ne razumeš; višji je pričakovani donos, več tveganja moraš sprejeti; razprši premoženje; pazi na stroške ter spremljaj portfelj in ga prilagajaj), z upoštevanjem katerih je verjetnost doseganja donosov precej višja kot sicer.

Za dosego ciljnega donosa med osem in deset odstotki na leto je treba izbrati dinamično naložbeno strategijo, kar pomeni, da morate biti pripravljene na večja nihanja vrednosti premoženja. V vaš portfelj sodijo delnice pred obveznicami in delniški vzajemni skladi ter alternativne naložbe. V teh razmerah na trgu je smiselno staviti na evropske delnice in delnice trgov v razvoju, pa tudi Balkana, vključno s Slovenijo, ni smiselno spregledati. Za stabilizacijo portfelja vam predlagam vključitev alternativnih naložb, kot so hedge in private equity skladi ter surovine in materiali.

Ker je vaš cilj dolgoročen, si večje tveganje lahko privoščite. Ob tem pa nikar ne pozabite na to, da sta izdelava naložbenega načrta in sestava portfelja šele začetek poti, na kateri je treba portfelj spremljati in njegovo sestavo sproti prilagajati razmeram na trgu.

Mitja Vezovišek, Vezovišek & Partnerji

Sanjske naložbe ni

Lepo je videti, da zelo trezno razmišljate in da vam posel tako teče. Na borzo oziroma trg kapitala se usmerjate s

presežki in realnim pričakovanjem donosnosti. Žal je res, kar pravite, gradovi v oblakih se na borzi težko gradijo in vanje ne bi smel verjeti nihče. Že sama kmečka pamet nam pove, da na svetu ne bi bilo dolgov, pomanjkanja denarja, ne bi poznali lakote, če bi res obstajala nekakšna super naložba s super donosi. Poleg tega pa ne bi imeli težav z izborom naložb, saj bi tako in tako obstajala ena sama, ki bi rešila vse finančne skrbi. Skratka, takšne naložbe žal ni in verjetno je tudi nikoli ne bo.

Ugodne naložbene razmere

Kar zadeva vašo glavnico, predvidevam, da je glavni namen privarčevati kapital, s katerim boste lahko ob upokojitvi nadaljevali zdajšnji življenjski slog. Ta hip so razmere v svetu ugodne za borzne tečaje, saj centralne banke še vedno povečujejo likvidnost z nizkimi obrestnimi merami. Glavni razlog za nadaljnjo rast tečajev je po mojem mnenju predvsem to, da se je trg dela počasi stabiliziral in brezposelnost počasi upada. To pa pomeni zagon novega potrošniškega cikla, kjer vedno več ljudi dobi delo in plačo. Povečujeta se povpraševanje po izdelkih in storitvah ter njihova poraba, zažene se nov posojilni cikel in s tem gospodarska aktivnost raste. Biti lastnik realnega premoženja, recimo delnic, vzajemnih skladov, tudi zlata, pa lahko v takem obdobju zagotavlja donose, ki ste jih omenili. Z realnim premoženjem namerno želim poudariti to, da se izogibajte vsem oblikam naložb z vzvodom. Naložbe z vzvodom bodo ob naslednjem upadu borz oziroma naslednji recesiji pokopale vašo glavnico, ki je zelo

verjetno ne boste mogli več oplemenititi do svoje upokojitve. Skratka, takemu tveganju se raje izognite.

Glede na razmere v svetu priporočam, da se kapital sorazmerno vloži po razvitih trgih: ZDA, EU, Azija s Kitajsko na čelu. Nekoliko večji delež posameznih naložb je zaradi povečevanja svetovne porabe smiselno nameniti državam v razvoju, kamor se zaradi poceni delovne sile seli proizvodnja. Kitajska denimo že seli proizvodnjo tekstila v Vietnam.

Tudi zlato je po nekaterih merilih zdaj že ugodno za nakup in del portfelja, do deset odstotkov, bi bilo smiselno nameniti tej naložbi. Priporočam pa izključno nakup fizičnega zlata. Kot podjetniku pa bi vam verjetno zelo koristilo ne samo finančno, ampak tudi davčno svetovanje v kombinaciji z računovodskim pregledom poslovanja, saj je to tista vaš a »kokoš, ki vam nese zlata jajca«. Na tem področju smo za marsikaterega podjetnika naš li več donosnosti na kapital kot pa na trgu kapitala samem. Tudi tveganje z optimizacijo poslovanja in davkov je precej manjše kot tveganje na borzi. Če se najdejo rezerve pri podjetju, se lahko iš čejo manj tvegane naložbe tudi z glavnico, ki jo želite vložiti.

Luka Bobnar, Donos

Ocena portfelja

Če želite, da bi finančni svetovalci ocenili tudi vaš portfelj, nam lahko piš ete na naslov: moje.finance@finance.si, v

uredništvu bomo naredili izbor za objavo.